

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 13.12.2011
KOM(2011) 880 v konečnom znení
2011/0431 (APP)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**ktorým sa zriaďuje viacročný rámec
pre Agentúru Európskej únie pre základné práva na roky 2013 – 2017**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

1.1. Dôvody a ciele návrhu

Dňa 15. februára 2007 Rada prijala nariadenie (ES) č. 168/2007 (ďalej len „nariadenie“)¹, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre základné práva (ďalej len „agentúra“). Agentúra začala svoju činnosť 1. marca 2007.

Cieľom agentúry je poskytovať pomoc a odborné poznatky týkajúce sa základných práv príslušným inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Únie a jej členským štátom pri implementácii práva Únie a podporovať ich tak pri prijímaní opatrení alebo rozhodnutí o ďalšom postupe v oblastiach ich pôsobnosti v záujme plného rešpektovania základných práv. K úlohám, ktoré má agentúra plniť, patrí zhromažďovanie a analýza informácií, poskytovanie pomoci prostredníctvom správ a stanovísk, spolupráca s občianskou spoločnosťou a zvyšovanie povedomia o základných právach. Agentúra nie je oprávnená zaoberať sa zákonnosťou aktov Únie, ani plnením povinností členských štátov vyplývajúcich z práva Únie.

Podľa článku 5 nariadenia sú tematické oblasti činnosti agentúry určené prostredníctvom päťročného viacročného rámca. Agentúra vykonáva uvedené úlohy v rámci týchto tematických oblastí. Viacročný finančný rámec nie je pracovným programom. Pracovné programy agentúry prijíma každoročne jej správna rada v rámci tematických oblastí určených vo viacročnom rámci. Na základe žiadosti Európskeho parlamentu, Rady alebo Komisie predložených podľa článku 4 ods. 1 písm. c) a d) nariadenia môže agentúra vykonávať činnosť aj mimo rámca týchto tematických oblastí, pokiaľ to dovoľujú jej finančné a ľudské zdroje.

Cieľom tohto návrhu je stanoviť viacročný rámec pre agentúru na roky 2013 – 2017 tak, ako sa to vyžaduje v článku 5 nariadenia. Platnosť súčasného viacročného rámca (2007 – 2012) sa končí koncom roku 2012.

1.2. Viacročný rámec na obdobie rokov 2007 – 2012

Dňa 28. februára 2008 Rada prijala rozhodnutie 2008/203/ES, ktorým sa vykonáva nariadenie (ES) č. 168/2007 v súvislosti s prijatím viacročného rámca pre Agentúru Európskej únie pre základné práva na roky 2007 – 2012². Článok 2 tohto rozhodnutia určuje tieto tematické oblasti:

- (a) *rasizmus, xenofóbia a súvisiace prejavy neznášanlivosti;*
- (b) *diskriminácia na základe pohlavia, rasového alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo presvedčenia, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie a diskriminácia príslušníkov menšín a každá kombinácia týchto motívov (viacnásobná diskriminácia);*

¹ Ú. v. EÚ L 53, 22.2.2007, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 63, 7.3.2008, s. 14.

- (c) *odškodnenie obetí;*
- (d) *práva dieťaťa vrátane ochrany detí;*
- (e) *azyl, prisťahovalectvo a integrácia prisťahovalcov;*
- (f) *víza a kontrola hraníc;*
- (g) *účasť občanov Únie na jej demokratickom fungovaní;*
- (h) *informačná spoločnosť, a najmä rešpektovanie súkromného života a ochrana osobných údajov;*
- (i) *prístup k efektívnemu a nezávislému súdnictvu.*

1.3. Prvky viacročného finančného rámca

Viacročný rámec musí určovať tematické oblasti činnosti agentúry a musí sa opierať o celý rad prvkov stanovených v článku 5 ods. 2 nariadenia spolu s vymedzením rozsahu pôsobnosti agentúry podľa článku 3. Ide o tieto prvky:

- i) Agentúra plní svoje úlohy v rámci právomocí Únie, ktoré ustanovuje Zmluva o fungovaní Európskej únie³.
- ii) Viacročný rámec sa stanovuje na obdobie piatich rokov⁴.
- iii) Viacročný rámec musí zodpovedať prioritám Únie, pričom sa v ňom náležite zohľadňujú základné postoje vyplývajúce z uznesení Európskeho parlamentu a zo záverov Rady v oblasti základných práv⁵ (pozri oddiel 1.4 ďalej v texte).
- iv) Vo viacročnom rámci sa musia náležite zohľadňovať finančné a ľudské zdroje agentúry⁶. V tejto súvislosti treba poznamenať, že finančné zdroje agentúry na rok 2013 boli stanovené vo finančnom rámci pripojenom k Medziinštitucionálnej dohode medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne a riadnom finančnom hospodárení zo 17. mája 2006⁷ a boli uvedené v dokumente V finančného plánovania na roky 2008 – 2013, ktorý je súčasťou výkazu odhadovaných príjmov a výdavkov Komisie na rok 2008⁸. Pokiaľ ide o roky 2014 – 2017, zdroje sa stanovujú v medziach viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020.
- v) Viacročný rámec musí obsahovať ustanovenia, cieľom ktorých je zabezpečiť komplementárnosť s právomocou iných orgánov, úradov a agentúr Únie, ako aj s Radou Európy a inými medzinárodnými organizáciami, ktoré pôsobia v oblasti základných práv⁹. Najdôležitejšími agentúrami a orgánmi v súvislosti s týmto

³ Článok 3 ods.1 nariadenia (ES) č. 168/2007, ktorým sa zriaďuje agentúra (nariadenie o AEP).

⁴ Článok 5 ods. 2 písm. a) nariadenia o AEP.

⁵ Článok 5 ods. 2 písm. c) nariadenia o AEP.

⁶ Článok 5 ods. 2 písm. d) nariadenia o AEP.

⁷ Ú. v. EÚ C 139, 14.6.2006, s. 1.

⁸ SEK(2007) 500 v konečnom znení z 2. mája 2007.

⁹ Článok 5 ods. 2 písm. e) nariadenia o AEP.

návrhom sú Európsky podporný úrad pre azyl (EASO)¹⁰, Európska agentúra pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (FRONTEX)¹¹, Európska migračná sieť¹², Európsky inštitút pre rodovú rovnosť (EIGE)¹³, Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (EDPS)¹⁴, Európska jednotka pre justičnú spoluprácu (EUROJUST)¹⁵, Európsky policajný úrad (EUROPOL)¹⁶, Európska policajná akadémia (CEPOL)¹⁷, Agentúra pre prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (Agentúra IT)¹⁸ a Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (EUROFOUND)¹⁹.

vi) Viacročný rámec musí v tematických oblastiach zahŕňať boj proti rasizmu, xenofóbii a súvisiacim prejavom neznášanlivosti²⁰.

1.4. Európsky parlament a Európska rada

Podľa článku 5 ods. 2 písm. c) musí viacročný rámec zodpovedať prioritám Únie, pričom sa v ňom náležite zohľadňujú usmernenia vyplývajúce z uznesení Európskeho parlamentu a zo záverov Rady v oblasti základných práv. Z uznesení Európskeho parlamentu z posledných rokov vyplynuli tieto otázky týkajúce sa základných práv²¹:

- ochrana osobných údajov a súkromia;
- práva detí; všetky formy násilia páchaného na deťoch, najmä sexuálne vykorisťovanie detí a detská pornografia; deti migrantov, žiadateľov o azyl a utečencov; maloletí bez sprievodu; detská chudoba a detská práca; spravodlivosť pre mládež; pomoc pre deti; zapájanie detí do diania;
- občianske a trestné súdnictvo; práva jednotlivcov v trestnom konaní;
- ochrana obetí;
- občianske práva a spravodlivosť;
- vylúčenie a stigmatizácia Rómov;
- rasizmus a xenofóbia;

¹⁰ Zriadený nariadením (EÚ) č. 439/2010, Ú. v. EÚ L 132, 29.5.2010, s. 11.

¹¹ Zriadená nariadením (ES) č. 2007/2004, Ú. v. EÚ 349, 25.11.2004, s. 1.

¹² Zriadená rozhodnutím Rady 2008/381/ES, Ú. v. EÚ L 131, 21.5.2008, s. 7.

¹³ Zriadený nariadením (ES) č. 1922/2006, Ú. v. EÚ L 403, 30.12.2006, s. 9.

¹⁴ Ustanovený nariadením (ES) č. 45/2001, Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

¹⁵ Zriadený rozhodnutím Rady 2002/187/SVV, Ú. v. ES L 63, 6.3.2002, s. 1.

¹⁶ Zriadený rozhodnutím Rady 2009/371/SVV, Ú. v. EÚ L 121, 15.5.2009, s. 37.

¹⁷ Zriadená rozhodnutím Rady 2005/681/SVV, Ú. v. EÚ L 256, 1.10.2005, s. 63.

¹⁸ Zriadená nariadením (EÚ) č. 1077/2011, Ú. v. EÚ L 286, 1.11.2011, s. 1.

¹⁹ Zriadená nariadením (EHS) č. 1365/75, Ú. v. ES L 139, 30.5.1975, s. 1.

²⁰ Článok 5 ods. 2 písm. b) nariadenia o AEP.

²¹ Uznesenia prijaté 14.1.2009, 3.2.2009, 19.2.2009, 10.3.2009, 11.3.2009, 12.3.2009, 24.3.2009, 26.3.2009, 2.4.2009, 22.4.2009, 24.4.2009, 7.5.2009, 17.9.2009, 25.11.2009, 26.11.2009, 10.2.2010, 25.3.2010, 5.5.2010, 18.5.2010, 15.6.2010, 17.6.2010, 7.9.2010, 9.9.2010, 22.9.2010, 20.10.2010, 23.11.2010, 14.12.2010, 15.12.2010, 19.1.2011, 8.3.2011, 9.3.2011, 10.3.2011, 24.3.2011, 5.4.2011 a [].

- profilovanie v rámci boja proti terorizmu, presadzovania práva, prisťahovalectva, colných a hraničných kontrol vrátane profilovania na základe etnického pôvodu a rasy;
- nediskriminácia a rovnosť;
- ochrana národnostných menšín, menšinové práva;
- rodová rovnosť, práva žien, násilie voči ženám; zmrzačovanie ženských pohlavných orgánov;
- homofóbia a diskriminácia na základe sexuálnej orientácie;
- otázky zdravotného postihnutia a diskriminácia na základe zdravotného postihnutia;
- diskriminácia na základe veku;
- sloboda prejavu, sloboda tlače a pluralita médií;
- sloboda náboženstva a diskriminácia na základe náboženstva alebo viery;
- bezpečnosť a základné práva na internete;
- práva duševného vlastníctva;
- azyl a spoločný európsky azylový systém;
- prisťahovalectvo a kontrola hraníc;
- integrácia migrantov;
- sociálne práva;
- chudoba a sociálne vylúčenie;
- právo na zdravotnú starostlivosť;
- práva spotrebiteľov;
- obchodovanie s ľuďmi;
- boj proti terorizmu;
- rešpektovanie kultúrnej, náboženskej a jazykovej rozmanitosti;
- pripomínanie zločinov spáchaných totalitnými režimami.

Z uznesení Európskej rady z posledných rokov vyplynuli tieto otázky týkajúce sa základných práv²²:

²² Zasadnutia Európskej rady 18. – 19.6.2009, 29. – 30.10.2009, 10. – 11.12.2009, 17.6.2010, 4.2.2011 a [].

- ochrana osobných údajov a súkromia;
- európsky priestor spravodlivosti;
- práva dieťaťa;
- rodová rovnosť;
- európska migračná politika vrátane Európskeho paktu o prisťahovalectve a azyle, spoločného európskeho azylového systému, vízových otázok a kontroly hraníc;
- obchodovanie s ľuďmi;
- sociálne práva;
- stratégia vnútornej bezpečnosti;
- práva duševného vlastníctva.

2. KONZULTÁCIE

V rámci prípravy návrhu Komisia konzultovala so správnu radou Agentúry pre základné práva a 8. júna 2011 dostala jej predbežné stanovisko. Platforma agentúry v oblasti ľudských práv – sieť pre spoluprácu s občianskou spoločnosťou – bola prekonzultovaná so správnu radou, ktorá poskytla svoje stanovisko 18. októbra 2011. Komisia zohľadnila pripomienky vznesené počas konzultácií o tomto návrhu.

Správna rada určila tieto tematické oblasti:

- a) účinná súdna ochrana vrátane prístupu k spravodlivosti;*
- b) obeť trestných činov;*
- c) justičná spolupráca;*
- d) policajná spolupráca;*
- e) prisťahovalectvo a integrácia migrantov, kontrola hraníc a víza; azyl;*
- f) rasizmus, xenofóbia a súvisiace prejavy neznášanlivosti;*
- g) integrácia Rómov;*
- h) diskriminácia, ako je vymedzená v článku 21 Charty základných práv;*
- i) účasť v nezávislom rámci EÚ v zmysle článku 33 ods. 2 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím;*
- j) práva dieťaťa;*
- k) informácie, súkromie a osobné údaje;*

l) sociálne práva.

3. PRÁVNE ASPEKTY NÁVRHU

3.1. Obsah navrhovaného opatrenia

Okrem prvkov, ktoré sa vyžadujú podľa nariadenia (pozri oddiel 1.3), Komisia pri príprave návrhu zohľadnila aj nasledujúce skutočnosti:

- i) nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy a jej dosah na činnosť agentúry. Lisabonskou zmluvou bola zmenená a doplnená Zmluva o založení Európskeho spoločenstva v tom zmysle, že v oblasti spravodlivosti, bezpečnosti a slobody bola prenesená právomoc na Úniu (týmto pojmom sa nahrádzajú slová „Spoločenstvo“ a „Európske spoločenstvo“). Vyplýva to predovšetkým z článku 1 ods. 3 Zmluvy o EÚ, podľa ktorého „*Únia nahrádza Európske spoločenstvo a je jeho právnym nástupcom*“. Zležitosti, ktoré boli predtým súčasťou hlavy VI Zmluvy o EÚ (predtým „tretí pilier“), sú teraz obsiahnuté v kapitole 4 („Justičná spolupráca v trestných veciach“) a kapitole 5 („Policajná spolupráca“) hlavy V („Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti“) ZFEÚ;
- ii) potrebu zabezpečiť, aby sa činnosť agentúry sústreďovala na kľúčové oblasti so zreteľom na jej obmedzené finančné a ľudské zdroje;
- iii) potrebu zabezpečiť nepretržitú činnosť agentúry, najmä preto, že je dôležité, aby agentúra v priebehu jednotlivých rokov poskytovala objektívne, spoľahlivé a porovnateľné údaje.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia navrhuje, aby sa do viacročného rámca agentúry na roky 2013 – 2017 zahrnuli tieto tematické oblasti:

- (a) prístup k spravodlivosti;
- (b) obeť trestných činov;
- (c) informačná spoločnosť, najmä však rešpektovanie súkromného života a ochrana osobných údajov;
- (d) integrácia Rómov;
- (e) policajná spolupráca so zreteľom na osobitný charakter tejto oblasti;
- (f) justičná spolupráca so zreteľom na osobitný charakter tejto spolupráce v prípade, že sa vzťahuje na trestnoprávne veci;
- (g) práva dieťaťa;
- (h) diskriminácia z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, pôvodu, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie;
- (i) prisťahovalectvo a integrácia migrantov; kontrola hraníc a víza; azyl;

- (j) rasizmus, xenofóbia a súvisiace prejavy neznášanlivosti.

3.2. Právny základ

Právnym základom viacročného rámca 2007 – 2012 je článok 5 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 168/2007, ktorým sa zriaďuje agentúra. Tento právny základ však už nemožno používať, pretože ide o druhotný právny základ v zmysle rozsudku Európskeho súdneho dvora vo veci C-133/06²³.

Právnym základom predkladaného návrhu by preto malo byť ustanovenie zmluvy. Keďže nie je k dispozícii žiadne iné (konkrétnejšie) ustanovenie, právnym základom by mal byť právny základ nariadenia o zriadení agentúry, ktoré bolo prijaté na základe článku 308 predchádzajúcej Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. Po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy sa zmenené a doplnené znenie tohto článku stalo článkom 352 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny priamy vplyv na rozpočet EÚ. Agentúra bude vypracúvať projekty v rámci navrhovaných oblastí, pre ktoré už rozpočtový orgán vyčlenil zdroje.

5. PODROBNÉ VYSVETLENIE NÁVRHU

Tematické oblasti činnosti agentúry (článok 2) umožňujú agentúre riešiť všetky problémy súvisiace so základnými právami patriacimi do rozsahu pôsobnosti práva EÚ, ktoré by sa mohli vyskytnúť v rámci danej tematickej oblasti.

- *Prístup k spravodlivosti*: Štokholmský program zdôraznil potrebu lepšieho prístupu k spravodlivosti v EÚ. Do tejto oblasti by mohli patriť otázky ako účinná súdna ochrana vrátane prístupu k efektívnemu a nezávislému súdnictvu a záruky spravodlivého procesu. Agentúra už zverejnila správy týkajúce sa tejto oblasti („Prístup k spravodlivosti v Európe: prehľad výziev a príležitostí“, „Prieskum menšín a diskriminácie v EÚ“) a potrebuje pokračovať v zhromažďovaní údajov k rôznym otázkam týkajúcim sa prístupu k spravodlivosti vrátane zmluvného práva a práv spotrebiteľa.
- *Obete trestných činov*: agentúra sa nepriamo zaoberala obeťami vo svojich správach pod názvami „Prístup k spravodlivosti v Európe: prehľad výziev a príležitostí“ a „Prieskum menšín a diskriminácie v EÚ“. Vzhľadom na narastajúci počet iniciatív EÚ v oblasti práv obetí by mala práca agentúry zahŕňať okrem iného ochranu obetí, služby na podporu obetí, právne postavenie, informovanosť o právach, zraniteľné obeť a odškodňovanie.
- *Informačná spoločnosť, najmä však rešpektovanie súkromného života a ochrana osobných údajov*: v rámci tejto tematickej oblasti by agentúra mohla zhromažďovať údaje najmä o vplyve online prostredia na základné práva, napríklad pokiaľ ide o ochranu osobných údajov a súkromia. Význam týchto otázok zdôraznil aj

²³ Rozsudok zo 6. mája 2008, *Parlament/Rada*, vec C-133/06, Zb. 2008 s. I-3189.

Európsky parlament. Agentúra už vykonala určitú prácu v tejto oblasti (správa „Ochrana údajov v Európskej únii: úloha národných orgánov pre ochranu údajov“) a očakáva sa, že vypracuje odborný posudok k tejto problematike. Činnosť agentúry týkajúca sa zhromažďovania údajov z tejto oblasti by mohla prispieť k hladkej realizácii reformovaného právneho rámca EÚ pre ochranu údajov.

- *Integrácia Rómov*: integrácia Rómov je jednoznačnou prioritou pre EÚ. V oznámení Komisie „Rámec EÚ pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov do roku 2020“ sa od agentúry žiada, aby v spolupráci s ďalšími príslušnými orgánmi, ako je napríklad EUROFOUND, zhromažďovala údaje zo všetkých 27 členských štátov o situácii Rómov, pokiaľ ide o zamestnanosť, vzdelanie, zdravotnú starostlivosť a bývanie, a takisto aby spolupracovala s členskými štátmi s cieľom vypracovať monitorovacie metódy, ktoré umožnia komparatívnu analýzu situácie Rómov v celej Európe²⁴. Údaje sa budú čerpať aj z osobitného výskumu financovaného v rámci programu socio-ekonomických a humanitných vied 7. rámcového programu. Počas posledných rokov agentúra získala rozsiahle odborné poznatky pri zhromažďovaní údajov o rómskej problematike, o čom svedčia aj jej správy „Podmienky bývania Rómov a kočovníkov v EÚ“, „Situácia rómskych občanov EÚ, ktorí sa sťahujú do iných členských štátov a usídľujú sa tam“ a „Prieskum menšín a diskriminácie v EÚ“.
- *Policajná spolupráca so zreteľom na osobitný charakter tejto oblasti*: zrušenie takzvaných „pilierov“ nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy by malo umožniť zahrnutie policajnej spolupráce do tematických oblastí agentúry, čím by sa agentúre umožnilo zhromažďovať údaje, pokiaľ daná činnosť patrí do právomoci EÚ, bez toho, aby to ovplyvnilo prebiehajúcu prácu na zlepšení štatistík trestnej činnosti. Agentúra využíva údaje, ktoré už sú k dispozícii, alebo ich poskytujú členské štáty, s cieľom predísť duplicitě s prácou orgánov presadzovania práva.
- *Justičná spolupráca so zreteľom na osobitný charakter tejto spolupráce v prípade, že sa vzťahuje na trestnoprávne veci*: do tejto oblasti patrí justičná spolupráca v občianskych a obchodných veciach, ako aj v trestných veciach. Zrušenie takzvaných „pilierov“ odôvodňuje zaradenie tejto oblasti do tematických oblastí pôsobnosti agentúry. Agentúra by mohla zhromažďovať údaje k otázkam týkajúcim okrem iného sa boja proti organizovanej trestnej činnosti alebo obchodovania s ľuďmi.
- *Práva dieťaťa*: podpora a ochrana práv dieťaťa je jedným z cieľov EÚ, na ktoré Lisabonská zmluva kladie zvýšený dôraz. V rámci tejto tematickej oblasti by agentúra mohla prispieť k realizácii programu pod názvom „Program EÚ v oblasti práv dieťaťa“ zhromažďovaním údajov k otázkam ako je súdnictvo zohľadňujúce potreby detí a deti v zraniteľných situáciách, ako aj zavedením ukazovateľov týkajúcich sa práv dieťaťa, ktoré agentúra vypracovala²⁵. Boj proti detskej chudobe je kľúčovou prioritou EÚ a výskum agentúry v tejto oblasti by prispel k uplatňovaniu budúceho oznámenia Komisie o detskej chudobe. Agentúra už uverejnila správy týkajúce sa detí („Obchodovanie s deťmi v EÚ: problémy, perspektívy a osvedčené postupy“, „Oddelené deti žiadajúce o azyl v členských štátoch EÚ“) a realizovala vzdelávacie projekty, napríklad „Program S-Cool“, príručku pre učiteľov „Výlety do

²⁴ KOM(2011) 173 v konečnom znení.

²⁵ KOM(2011) 60 v konečnom znení.

minulosti – vyučovanie pre budúcnosť“ alebo štúdiu s názvom „Úloha historických pamiatok a múzeí pri vyučovaní o holokauste a o ľudských právach v EÚ“. V rámci tejto tematickej oblasti by sa práca agentúry mohla zameriavať aj na oblasti vzdelávania, sociálneho začlenenia, politik týkajúcich sa mládeže a iných relevantných politik Únie.

- *Diskriminácia z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, pôvodu, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie*: očakáva sa, že agentúra bude pokračovať v zhromažďovaní údajov o diskriminácii. Za dôvody diskriminácie sa v tejto súvislosti považujú dôvody uvedené v článku 21 Charty základných práv EÚ, tie však nezahŕňajú „pohlavie“, pretože inštitút EIGE je teraz plne funkčný a zodpovedá za zhromažďovanie údajov o rovnosti pohlaví a diskriminácii z dôvodu pohlavia. Nemalo by to však agentúre brániť v tom, aby sa v rámci „viacnásobnej diskriminácie“ zaoberala aj otázkami pohlaví alebo aby zahrnula hľadisko pohlaví do svojich správ v úzkej spolupráci s EIGE. Táto tematická oblasť by mala umožniť, aby sa práca zameriavala aj na „viacnásobnú diskrimináciu“, diskrimináciu na pracovisku alebo na aspekty súvisiace so znižovaním chudoby a sociálnym začlenením. V posledných rokoch agentúra uverejnila viaceré relevantné správy z tejto oblasti, napríklad správy „Homofóbia, transfóbia a diskriminácia na základe sexuálnej orientácie a rodovej identity“, „Rešpektovanie a ochrana príslušníkov menšín“, „Migranti, menšiny a zamestnanosť – vylúčenie a diskriminácia v 27 členských štátoch EÚ“, „Prieskum menšín a diskriminácie v EÚ“, „Právna ochrana osôb s duševnými poruchami na základe antidiskriminačného práva“, „Príručka európskeho antidiskriminačného práva“, „Vplyv smernice o rasovej rovnosti – názory odborov a zamestnávateľov v EÚ“, „Skúsenosti s diskrimináciou, sociálnou marginalizáciou a násilím medzi moslimskou a nemoslimskou mládežou“ a správu „Rasizmus, etnická diskriminácia a vylúčenie migrantov a menšín v športe: súčasná situácia v EÚ“.
- *Priťahovalectvo a integrácia migrantov: kontrola hraníc a víza; azyl*: z hľadiska základných práv vzbudzuje obavy najmä zaobchádzanie s legálnymi a nelegálnymi priťahovalcami na hraniciach, ako aj podmienky v centrách pre zadržaných priťahovalcov, a aspekty súvisiace s obeťami obchodovania s ľuďmi. *Integrácia migrantov* je tematická oblasť úzko súvisiaca s priťahovalectvom, v rámci ktorej si základné práva zasluhujú zvýšenú pozornosť. Nemožno nechať mimo zreteľa ani aspekty ako znižovanie chudoby a sociálne vylúčenie. Väčšina právnych nástrojov týkajúcich sa *hraníc a víz* obsahuje osobitné ustanovenia, ktoré sa vzťahujú na rešpektovanie základných práv a slobôd. V rámci tejto oblasti by sa mala riešiť prax „etnického profilovania“. *Azyl* je oblasťou, ktorú upravujú početné právne predpisy EÚ a základné práva sú ich podstatným prvkom. Agentúra by mala aj naďalej pracovať na zhromažďovaní údajov k tejto otázke v úzkej spolupráci s úradom EASO. Agentúra už v uplynulých rokoch uverejnila viaceré správy týkajúce sa uvedených otázok („Nelegálni migranti: prístup k zdravotnej starostlivosti v 10 členských štátoch EÚ“, „Migranti, menšiny a zamestnanosť – vylúčenie a diskriminácia v 27 členských štátoch EÚ“, „Nelegálni migranti zamestnávaní v domácnostiach: problémy v oblasti ľudských práv v EÚ a jej členských štátoch“, „Pohľad žiadateľov o azyl: prístup k účinným prostriedkom nápravy a povinnosť informovať žiadateľov“, „Zadržiavanie štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci

postupu návratu“, „Oddelené deti žiadajúce o azyl v členských štátoch EÚ“, „Riešenie akútnych prípadov nerešpektovania základných práv: situácia osôb, ktoré nelegálne prekračujú pozemné hranice Grécka“) a v spolupráci s agentúrou FRONTEX poskytovala školenia v oblasti základných práv pre príslušníkov pohraničnej stráže. Agentúra by mala pokračovať v spolupráci s agentúrou FRONTEX. Zainteresované strany očakávajú, že agentúra bude pokračovať v zhromažďovaní údajov k otázkam patriacim do tejto tematickej oblasti.

- *Rasizmus, xenofóbia a súvisiace prejavy neznášanlivosti*: táto tematická oblasť je určená v samotnom nariadení. Agentúra má rozsiahle odborné poznatky zo zhromažďovania údajov z tejto oblasti, o čom svedčia aj jej správy „Antisemitizmus: celkový prehľad“, „Problematika a prevencia etnického profilovania: usmernenie“, „Skúsenosti s diskrimináciou, sociálnou marginalizáciou a násilím medzi moslimskou a nemoslimskou mládežou“ a „Rasizmus, etnická diskriminácia a vylúčenie migrantov a menšín v športe: súčasná situácia v EÚ“. V súčasnom období by sa mala venovať osobitná pozornosť etnickému profilovaniu, prejavom nenávisťi s rasistickým a xenofóbnym motívom a trestným činom motivovaným nenávisťou, ako aj analýze spoločenských trendov vedúcich k týmto javom.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**ktorým sa zriaďuje viacročný rámec
pre Agentúru Európskej únie pre základné práva na roky 2013 – 2017**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 352,

so zreteľom na návrh Európskej komisie²⁶,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na súhlas Európskeho parlamentu²⁷,

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) So zreteľom na ciele zriadenia Agentúry Európskej únie pre základné práva (ďalej len „agentúra“) a náležité vykonávanie jej úloh sa majú konkrétne tematické oblasti jej činnosti určiť vo viacročnom rámci vzťahujúcom sa na päť rokov, ako je to stanovené v článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 168/2007 z 15. februára 2007, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre základné práva²⁸.
- (2) Prvý viacročný rámec bol prijatý rozhodnutím Rady (ES) č. 203/2008 z 28. februára 2008, ktorým sa vykonáva nariadenie (ES) č. 168/2007 v súvislosti s prijatím viacročného rámca pre Agentúru Európskej únie pre základné práva na roky 2007 – 2012.
- (3) Realizácia viacročného rámca sa uskutočňuje výlučne v rámci rozsahu pôsobnosti práva Únie.
- (4) Viacročný rámec by mal zodpovedať prioritám Únie a mali by sa v ňom náležite zohľadniť základné postoje vyplývajúce z uznesení Európskeho parlamentu a zo záverov Rady v oblasti základných práv.
- (5) Vo viacročnom rámci by sa mali náležite zohľadňovať finančné a ľudské zdroje agentúry.

²⁶ Ú. v. EÚ C, , s. .

²⁷ Ú. v. EÚ C, , s. .

²⁸ Ú. v. EÚ L 53, 22.2.2007, s. 1.

- (6) Viacročný rámec by mal obsahovať ustanovenia, cieľom ktorých je zabezpečiť komplementárnosť s právomocou iných orgánov, úradov a agentúr Únie, ako aj s Radou Európy a inými medzinárodnými organizáciami, ktoré pôsobia v oblasti základných práv. Najdôležitejšími agentúrami a orgánmi v súvislosti s týmto návrhom sú Európsky podporný úrad pre azyl (EASO) zriadený nariadením (EÚ) č. 439/2010²⁹, Európska agentúra pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (FRONTEX) zriadená nariadením (ES) č. 2007/2004³⁰, Európska migračná sieť zriadená rozhodnutím Rady 2008/381/ES³¹, Európsky inštitút pre rodovú rovnosť (EIGE) zriadený nariadením (ES) č. 1922/2006³², Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (EDPS) ustanovený nariadením (ES) č. 45/2001³³, Európska jednotka pre justičnú spoluprácu (EUROJUST) zriadená rozhodnutím Rady 2002/187/SVV³⁴, Európsky policajný úrad (EUROPOL) zriadený rozhodnutím Rady 2009/371/SVV³⁵, Európska policajná akadémia (CEPOL) zriadená rozhodnutím Rady 2005/681/SVV³⁶, Agentúra pre prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (Agentúra IT) zriadená nariadením (EÚ) č. 1077/2011³⁷ a Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (EUROFOUND) zriadená nariadením (EHS) č. 1365/75³⁸.
- (7) Viacročný rámec by mal v tematických oblastiach činnosti agentúry zahŕňať boj proti rasizmu, xenofóbii a súvisiacim prejavom neznášanlivosti.
- (8) Vzhľadom na dôležitosť boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu pre EÚ – ktorá ju určila za jeden z piatich cieľov svojej stratégie rastu Európa 2020 – agentúra by pri zhromažďovaní a šírení údajov v rámci tematických oblastí určených týmto rozhodnutím mala bližšie skúmať ekonomické a sociálne predpoklady umožňujúce efektívne využívanie základných práv.
- (9) V rámci prípravy návrhu Komisia konzultovala so správnou radou Agentúry pre základné práva a 18. októbra 2011 dostala jej písomné pripomienky.
- (10) Ak to umožňujú jej finančné a ľudské zdroje, agentúra môže v súlade s článkom 5 ods. 3 nariadenia (ES) č. 168/2007 na základe žiadosti Európskeho parlamentu, Rady alebo Komisie vykonávať činnosť mimo tematických oblastí určených vo viacročnom rámci,

²⁹ Ú. v. EÚ L 132, 29.5.2010, s. 11.

³⁰ Ú. v. EÚ L 349, 25.11.2004, s. 1.

³¹ Ú. v. EÚ L 131, 21.5.2008, s. 7.

³² Ú. v. EÚ L 403, 30.12.2006, s. 9.

³³ Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

³⁴ Ú. v. ES L 63, 6.3.2002, s. 1.

³⁵ Ú. v. EÚ L 121, 15.5.2009, s. 37.

³⁶ Ú. v. EÚ L 256, 1.10.2005, s. 63.

³⁷ Ú. v. EÚ L 286, 1.11.2011, s. 1.

³⁸ Ú. v. ES L 139, 30.5.1975, s. 1.

ROZHODLA TAKTO:

Článok 1
Viacročný rámec

1. Týmto sa na roky 2013 – 2017 ustanovuje viacročný rámec pre Agentúru Európskej únie pre základné práva (ďalej len „agentúra“).
2. V súlade s článkom 3 nariadenia (ES) č. 168/2007 agentúra vykonáva úlohy vymedzené v článku 4 ods. 1 nariadenia (ES) č. 168/2007 v rámci tematických oblastí určených v článku 2 tohto rozhodnutia.

Článok 2
Tematické oblasti

Tematické oblasti sú tieto:

- (a) prístup k spravodlivosti;
- (b) obeť trestných činov;
- (c) informačná spoločnosť, najmä však rešpektovanie súkromného života a ochrana osobných údajov;
- (d) integrácia Rómov;
- (e) policajná spolupráca so zreteľom na osobitný charakter tejto oblasti;
- (f) justičná spolupráca so zreteľom na osobitný charakter takejto spolupráce v prípade, že sa vzťahuje na trestnoprávne veci;
- (g) práva dieťaťa;
- (h) diskriminácia z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, pôvodu, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie;
- (i) prisťahovalectvo a integrácia migrantov; víza a kontrola hraníc; azyl;
- (j) rasizmus, xenofóbia a súvisiace prejavy neznášanlivosti.

Článok 3
Komplementárnosť a spolupráca s inými orgánmi

1. Pri realizácii tohto viacročného rámca agentúra zabezpečuje primeranú spoluprácu a koordináciu s príslušnými orgánmi, úradmi a agentúrami Únie, členskými štátmi, medzinárodnými organizáciami a občianskou spoločnosťou za podmienok stanovených v článkoch 7, 8 a 10 nariadenia (ES) č. 168/2007.

2. Agentúra sa zaoberá otázkami súvisiacimi s diskrimináciou z dôvodu pohlavia v rámci svojej práce iba v príslušnom rozsahu, pričom svoju prácu zameriava na všeobecné otázky diskriminácie uvedené v článku 2 písm. h) so zreteľom na to, že zhromažďovanie údajov o rodovej rovnosti a diskriminácii z dôvodu pohlavia je úlohou Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť (EIGE)³⁹. Agentúra a inštitút EIGE by mali spolupracovať na základe podmienok ustanovených dohodou spolupráci z 22. novembra 2010.

3. Agentúra spolupracuje s Európskou nadáciou pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (EUROFOUND)⁴⁰ na základe podmienok ustanovených dohodou o spolupráci z 8. októbra 2009; s Európskou agentúrou pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (FRONTEX)⁴¹ na základe podmienok ustanovených dohodou o spolupráci z 26. mája 2010. Okrem toho by mala spolupracovať s Európskym podporným úradom pre azyl (EASO)⁴², Európskou migračnou sieťou⁴³, Európskou jednotkou pre justičnú spoluprácu (EUROJUST)⁴⁴, Európskym policajným úradom (EUROPOL)⁴⁵, Európskou policajnou akadémiou (CEPOL)⁴⁶ a Agentúrou pre prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (Agentúra IT)⁴⁷ na základe podmienok ustanovených príslušnými budúcimi dohodami o spolupráci.

4. Agentúra vykonáva svoje úlohy v oblasti informačnej spoločnosti, najmä však pokiaľ ide o rešpektovanie súkromného života a ochrany osobných údajov, a to bez toho, aby bola dotknutá zodpovednosť Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov zaistiť rešpektovanie základných práv a slobôd fyzických osôb a predovšetkým rešpektovanie ich práva na súkromie inštitúciami a orgánmi Únie v súlade s jeho povinnosťami a právomocami stanovenými v článkoch 46 a 47 nariadenia (ES) č. 45/2001.

5. Agentúra koordinuje svoju činnosť s činnosťou Rady Európy na základe podmienok článku 9 nariadenia (ES) č. 168/2007 a dohody medzi Európskou úniou a Radou Európy o spolupráci medzi Agentúrou EÚ pre základné práva a Radou Európy⁴⁸, na ktorú sa odkazuje v uvedenom článku.

V

*Za Radu
predseda*

³⁹ Zriadený nariadením (ES) č. 1922/2006, Ú. v. EÚ L 403, 30.12.2006, s. 9.

⁴⁰ Zriadená nariadením (EHS) č. 1365/75, Ú. v. ES L 139, 30.5.1975, s. 1.

⁴¹ Zriadená nariadením (ES) č. 2007/2004, Ú. v. EÚ L 349, 25.11.2004, s. 1.

⁴² Zriadená nariadením (EÚ) č. 439/2010, Ú. v. EÚ L 132, 29.5.2010, s. 11.

⁴³ Zriadená rozhodnutím Rady 2008/381/ES, Ú. v. EÚ L 131, 21.5.2008, s. 7.

⁴⁴ Zriadený rozhodnutím Rady 2002/187/SVV, Ú. v. ES L 63, 6.3.2002, s. 1.

⁴⁵ Zriadený rozhodnutím Rady 2009/371/SVV, Ú. v. EÚ L 121, 15.5.2009, s. 37.

⁴⁶ Zriadená rozhodnutím Rady 2005/681/SVV, Ú. v. EÚ L 256, 1.10.2005, s. 63.

⁴⁷ Zriadená nariadením (EÚ) č. 1077/2011, Ú. v. EÚ L 286, 1.11.2011, s. 1.

⁴⁸ Ú. v. EÚ L 186, 15.7.2008, s. 7.